

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Tiivistelmä

Opetushallitus näkee tärkeänä, että maahan muuttaneiden kohdalla huolehditaan riittävästä kotoutumisesta sekä suomen ja ruotsin kielen perustaidoista. Ammatillisessa koulutuksessa on useita tutkintoja, joista valmistutaan ammatteihin, joissa tarvitaan ainakin välttävää kotimaisten kielten osaamista. Tutkinnon

perusteiden kielitaitovaatimukset on tarpeen arvioida tutkintokohtaisesti, mikäli koulutuksia järjestetään jatkossa entistä enemmän englannin kielellä. Tämä aiheuttaa Opetushallitukselle tarpeen uudistaa tutkinnon perusteita, jotta varmistetaan riittävä suomen ja ruotsin kieliosaaminen, etenkin palveluammateissa.

Opiskelijavuosiin perustuva rahoitus on uudistuksessa tarkoitus pienentää nykyisestä 70 prosentista 50 prosenttiin. Opetushallitus näkee tässä haasteita erityisesti oppivelvollisten kohdalla, sillä heille on tärkeää mahdollistaa yhdenvertaiset ja laadukkaat oppimisen mahdollisuudet riittävällä rahoituspohjalla.

Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen merkitys osana rahoitusjärjestelmää kannustaisi koulutuksen järjestäjiä toteuttamaan työelämän ja opiskelijoiden kannalta merkittävää koulutustarjontaa ja siten tukisi myös koulutustarjonnan kohtaantoa työelämän tarpeiden kanssa.

Opiskelijoiden urasuunnittelu- ja työelämätaitoja tulisi vahvistaa koko koulutuksen ajan suunnitelmallisesti. Hallituksen esityksen mukaan nuorten kuulemisissa oli noussut esiin, että opiskelijat olisivat kaivanneet lisää tukea opintojen suunnitteluun sekä oman työllistymisen ja tulevaisuuden pohdintaan. Nämä asiat ovat vahvasti yhteydessä uraohjaukseen ja urasuunnitteluun,

jotka eivät ehdotuksissa kuitenkaan nouse selkeästi esiin. Nyt esitettävä tuki vahvistaisi etenkin niiden opiskelijoiden asemaa, joilla on erilaisia tuen tarpeita ja jotka tarvitsevat tukitoimia oppimisensa ja osaamisensa hankkimisessa. Opiskelijoiden mielenterveyden tai jaksamisen tukemiseen ehdotuksessa ei myöskään ole toimenpiteitä.

esityksen mukaan jatkossa koulutuksen järjestäjä ei saa järjestää tilauskoulutusta, jos tilaajan tarkoituksena on ainoastaan välittää opiskelijoita tutkinto-opiskelijoiksi ilman koulutuksen rahoittamistarkoitusta. Opetushallitus näkee, että vaikka muutosten tavoitteet ovat perusteltuja tilauskoulutuksissa ilmenneiden epäkohtien vuoksi, muutosten myötä tilauskoulutuksen määrässä saattaa tapahtua merkittävä väheneminen.

Opetushallitus kannattaa työelämätoimikuntien laaja-alaistamista ja määrän rajaamista säädöksissä.

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Opetushallituksen edustajat ovat olleet mukana opetus- ja kulttuuriministeriön kokoamissa hallituksen esityksen valmistelutyöryhmissä ja –jaoksissa sekä seurantaryhmässä. Näin ollen Opetushallitus kiinnittää lausunnossaan huomiota erityisesti Opetushallituksen toimialaan kuuluviin ja lisäpohdintaa tai tarkennusta vaativiin asioihin sekä mahdollisiin vaihtoehtoihin ratkaisumalleihin.

esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta, jossa 40 koulutuksen järjestäjän osalta järjestämisluvat korvattaisiin määräajaksi kokeiluluvilla. Kokeilussa mukana olevien ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintamahdollisuudet laajenisivat ja monipuolistuisivat.

esityksen keskeisenä tavoitteena on selvittää, miten kansallisia, alueellisia ja koulutuksen järjestäjän tavoitteita voidaan yhteensovittaa. Tarkoituksena on lisäksi selvittää parantaako uusi ammatillisen koulutuksen ohjausmalli koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta. Myös normiohjausta pyritään keventämään.

Opetushallitus näkemyksen mukaan toiminnanohjauksen kokeilulla voidaan edistää ammatillisen koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä vähentää työmäärältään suurta normiohjausta. Uudistus lisää myös koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksia pitkäjänteisempään ja strategisempaan toiminnan suunnitteluun.

Hallituksen esityksen tavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, jonka mukaan ammatillisen koulutuksen tavoitteena on varmistaa jokaiselle opiskelijalle riittävät ammatilliset ja sivistykselliset

valmiudet sekä työelämätaidot siirtyä opintojen jälkeen työelämään tai jatko-opintoihin. Opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen ja siten vaikuttavuuden vahvistaminen ovat hyviä ja tavoiteltavia lähtökohtia. Työvoiman nopea kouluttaminen ja riittävän osaamisen varmistaminen tutkinnon osia suorittamalla on myös hyvä tavoite, ja rahoitusjärjestelmän uudistaminen tätä tukemaan on aikuisten osalta perusteltu. Myös oppimisen tuen yhtenäistäminen perusopetuksesta toiselle asteelle on opiskelijoiden hyvinvointia ja tuen kokonaisuutta selkeyttävä tavoite.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjauksen kokeilulla on tarkoitus selvittää, miten uudenlainen aiempaa kevyempi sopimukseen ja neuvotteluun perustuva ohjausmalli vaikuttaisi koulutuksen laatuun, vaikuttavuuteen ja saavutettavuuteen. Kokeiluun osallistuvien laaja tutkintojen järjestämisoikeus antaisi mahdollisuudet suunnata nykyistä joustavammin koulutustarjontaa työelämän alueellisten ja paikallisten tarpeiden mukaisesti.

Hallituksen esitysluonnoksessa mainitaan, että opetus- ja kulttuuriministeriö voisi rajoittaa joidenkin tutkintojen järjestämistä. Opetushallituksen mielestä joidenkin tutkintojen osalta voisi olla tarpeen myös velvoittaa koulutuksen ja tutkintojen järjestämiseen, jotta voidaan varmistaa eri alojen riittävä työvoiman

saatavuus ja huolehtia näin myös riittävästä huoltovarmuudesta. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi sukellusala ja nuohousala, joiden osajille on kysyntää, mutta koulutusmäärät ja koulutusten tarjoajien määrät ovat vähäiset.

Kokeilulakiluonnokseen sisältyy uutena toimintatapana opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjien välinen neuvottelumenettely. Opetus- ja kulttuuriministeriö tuottaisi koulutuksen järjestäjille yhteisen aineiston liittyen ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin ennen neuvottelumenettelyn alkamista sekä tilannekuvan koulutuksen järjestäjien toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä. Opetushallitus tekee tutkinnon perusteiden toimeenpanon tuen seurantaan oman kehittämistyönsä perustaksi ja näkee, että myös tätä tietoa voitaisiin hyödyntää neuvotteluihin valmistautumisen aineistossa.

Kokeilulain luonnoksen mukaan ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen järjestäminen olisi mahdollista myös englannin kielellä. Opetushallitus näkee tärkeänä, että maahan muuttaneiden kohdalla huolehditaan riittävästä kotoutumisesta sekä suomen ja ruotsin kielen perustaidoista. Ammatillisessa koulutuksessa on useita tutkintoja, joista valmistutaan ammatteihin, joissa tarvitaan ainakin välttävää kotimaisten kielten osaamista. Tutkinnon perusteiden kielitaitovaatimukset on tarpeen arvioida tutkintokohtaisesti, mikäli koulutuksia järjestetään jatkossa entistä enemmän englannin kielellä. Tämä aiheuttaa Opetushallitukselle tarpeen uudistaa tutkinnon perusteita, jotta varmistetaan riittävä suomen ja ruotsin kieliosaaminen, etenkin palveluammateissa. Jos englanninkielisten tutkintojen käännösten tuottaminen tulee Opetushallituksen tehtäväksi, tarvitaan siihen resursseja.

Esitysluonnoksessa laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta esitetään (10 §) neuvottelumenettelyä, jossa opetus- ja kulttuuriministeriö ja koulutuksen järjestäjä sopisivat neljän vuoden mittaiseksi sopimuskaudeksi koulutuksen järjestäjän toiminnalle asetettavista tutkintojen, työllistymisen ja

jatko-opintojen kannalta keskeisistä määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sekä niiden toteutumisen seurannasta ja arvioinnista. Esityksen perusteluosassa on todettu, että kokeilussa mukana olevat koulutuksen järjestäjät joutuvat ennakoimaan tarkemmin työelämän muutosta ja osaamistarpeita.

Esityksen perusteluosassa on todettu, että kokeilussa mukana olevat koulutuksen järjestäjät joutuvat ennakoimaan tarkemmin työelämän muutosta ja osaamistarpeita. Opetushallitus näkee, että esitetyn toiminnanohjauksen toteuttamisessa sekä kansallisen että alueellisen tason lakisäateisen ennakointityön ja tässä työssä syntyneen ennakointitiedon hyödyntämisen merkitys korostuu. Opetushallitus tuottaa kansallisen tason koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointitietoa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, ja tuotettu ennakointitieto tarjoaa merkittävän valtakunnallisen viitekehyksen arvioitaessa myös alueellisen ja paikallisen tason osaamis- ja koulutustarpeita. Opetushallitus on kesäkuussa 2024 tuonut ennakointitulokset hyödynnettäväksi vuorovaikutteisina raportteina Vipusessa ja tihentää ennakointitulosten julkaisusykliä kahteen vuoteen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tuottaisi neuvotteluja varten tilannekuvan koulutuksen järjestäjien toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä koskien esimerkiksi väestömuutosta tai työelämän tarpeita. Kokeiluun valitut koulutuksen järjestäjät tuottaisivat neuvotteluja varten analyysin omasta

toiminnastaan ja omista strategisista tavoitteistaan ensisijaisella toiminta-alueellaan. Tavoitteet kirjattaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän väliseen sopimukseen, ja tavoitteiden toteutumista seurattaisiin kokeilun aikana. Opetushallituksen ja eri viranomaisten lakisäateisesti tuottamaa työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointitietoa on tarkoituksenmukaista hyödyntää sekä tilannekuvan muodostamisessa että koulutuksen järjestäjien strategisia tavoitteita muodostettaessa.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Rahoitusuudistuksessa ehdotetaan, että jatkossa valtion talousarvioon sisältyvä ammatillisen koulutuksen määräraha koostuisi toteumiin perustuvasta laskennallisesta perusrahoituksesta sekä harkinnanvaraisesta rahoituksesta. Lisäksi tarkoitus on karsia merkittävästi painotus- ja korotustekijöitä ja niiden kertoimia, sekä keskittämällä kustannusvaikutuksia tasaavat painotus- ja korotustekijät opiskelijavuosirahoitukseen. Opetushallitus näkee nämä uudistukset rahoitusjärjestelmää selkeyttävinä ja yksinkertaistavina. Opiskelijavuosiin perustuva rahoitus on uudistuksessa tarkoitus pienentää nykyisestä 70 prosentista 50 prosenttiin. Opetushallitus näkee tässä haasteita erityisesti oppivelvollisten kohdalla, sillä heille on tärkeää mahdollistaa yhdenvertaiset ja laadukkaat oppimisen mahdollisuudet riittävällä rahoitus pohjalla. Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen merkitys osana rahoitusjärjestelmää kannustaisi koulutuksen

järjestäjiä toteuttamaan työelämän ja opiskelijoiden kannalta merkittävää koulutustarjontaa ja siten tukisi myös koulutustarjonnan kohtaantoa työelämän tarpeiden kanssa.

Opetushallitus katsoo, että rahoitusuudistus voisi kannustaa ehdotettua vahvemmin siihen, että aikuiset suorittaisivat jatkossa vain tutkinnon osia koko tutkinnon suorittamisen sijaan. Tämä on tärkeää myös sen vuoksi, että muun ammatillisen koulutuksen (ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus) rahoitus olisi tarkoitus poistaa, jolloin tutkinnon osat tarjoavat entistä useammalle mahdollisuuden osaamisensa päivittämiseen tai täydentämiseen. Rahoitusjärjestelmän on tärkeää kannustaa koulutuksen järjestämistä aikuisille tutkinnon osia suorittamalla.

On kuitenkin tärkeää huomioida, että joillakin aloilla ammatissa toimimisen edellytyksenä on koko tutkinnon suorittaminen. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalalla, kasvatusalalla, liikenne- ja kuljetusalalla, maataloudessa ja eläintenhoitossa sekä sähköalalla eri hallinnonalojen säädöksissä edellytetään tiettyjen tutkintojen ja osaamisalojen suorittamista, jotta voi toimia alan työtehtävissä.

Hallituksen esityksessä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:n mukaisen majoituksen järjestäminen otetaan huomioon rahoituksessa. Opetushallitus pitää tärkeänä, että erityisesti oppivelvollisten ja vaativan erityisen tuen opiskelijoiden kannalta asuntolatoiminnan rahoitus on riittävä.

Opetushallitus kannattaa rahoitusta koskevia uudistuksia, koska se lisää rahoituksen läpinäkyvyyttä ja yksinkertaistaa rahoituksen laskennallisia perusteita. On myös perusteltua, että työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen osuutta vahvistetaan rahoituksen määräytymisessä. Lisäksi tavoite siitä, että uusi malli

kannustaisi koulutuksen järjestäjiä suuntaamaan koulutustarjontaa myös lyhyempikestoisempiin koulutuksiin, on kannatettava.

Opetushallitus katsoo, että ehdotettu rahoitusmalli lisää tarvetta osaamis- ja koulutustarvetta koskevan ennakoitiedon hyödyntämiseen sekä alueellisella että kansallisella tasolla sekä näiden tasojen vuorovaikutuksen kehittämiseen. Pitkällä aikavälillä, kun ikäluokat pienenevät, tarvitaan osaajia kaikilta koulutusaloilta korvaamaan eläköityvää työvoimaa. Tämän vuoksi on syytä ottaa huomioon myös se, että Suomessa säilyä riittävä koulutustarjonta myös pienemmillä koulutusaloilla.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että opiskelijalla olisi oikeus oppimisen tukeen osana tutkintokoulutusta. Oppimisen tuki olisi sekä opettajan antamaa tukiopetusta että opetus- ja ohjaushenkilöstön antamaa tukea ja ohjausta, mitä opiskelija tarvitsee tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi. Oppimisen tuki

toteutettaisiin matalan kynnyksen tukiopetuksena, tukena ja ohjauksena ja sitä tulisi olla opiskelijoille saatavilla riittävästi, oikea-aikaisesti ja laadultaan sellaisena, että se edistäisi opiskelijoiden osaamista, osaamisen osoittamista näytöissä, valmistumista, työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä sekä hyvinvointia. Tämä tavoite on kannatettava.

Hallituksen esityksessä toimenpiteet keskittyvät ennen kaikkea oppimisen tukemiseen. Toimenpiteitä esimerkiksi opinto- tai uraohjaukseen työllistymisen ja jatko-opintojen näkökulmasta tai opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseen ei esityksessä ole. Opiskelijoiden urasuunnittelu- ja työelämätaitoja tulisi vahvistaa

koko koulutuksen ajan suunnitelmallisesti. Hallituksen esityksen mukaan nuorten kuulemisissa oli noussut esiin, että opiskelijat olisivat kaivanneet lisää tukea opintojen suunnitteluun sekä oman työllistymisen ja tulevaisuuden pohdintaan. Nämä asiat ovat vahvasti yhteydessä uraohjaukseen ja urasuunnitteluun, jotka

eivät ehdotuksissa kuitenkaan nouse selkeästi esiin. Nyt esitettävä tuki vahvistaisi etenkin niiden opiskelijoiden asemaa, joilla on erilaisia tuen tarpeita ja jotka tarvitsevat tukitoimia oppimisensa ja osaamisensa hankkimisessa. Opiskelijoiden mielenterveyden tai jaksamisen tukemiseen ehdotuksessa ei myöskään ole toimenpiteitä.

Oppimisen tuen painopisteen siirtyminen matalan kynnyksen tukeen voi tarkoittaa koulutuksen järjestäjän toiminnan tarkoituksenmukaista uudelleen organisointia ja henkilöstön roolien uudelleen tarkastelua. Tämä on tärkeä huomio ja roolien tarkastelua olisi hyvä tehdä oppimisen tuen laajassa viitekehityksessä; tukena, joka pitää sisällään niin matalan kynnyksen oppimisen tuen (mm. tukiopetus), erityisen tuen, opinto-ohjauksen, yhteisöllisen hyvinvoinnin kuin henkilökohtaistamisprosessinkin.

Esityksessä todetaan, että pedagogisten tukitoimien kautta vaikutetaan opiskelijan hyvinvointiin. Tämä ei kuitenkaan yksin riitä. Uusimman nuorisobarometrin (2024) mukaan nuorten tyytyväisyys elämäänsä on ollut laskusuunnassa jo pidemmän aikaa. Tarvitaan moniammatillista ja monialaista yhteistyötä, jossa käsi kädessä kulkevat niin matalan kynnyksen oppimisen tuki, erityinen tuki, opinto- ja uraohjaus sekä oppilaitoksessa tehtävä yhteinen hyvinvointityö. Näillä yhteisillä toimilla ehkäistään koulutuksen keskeyttämistä sekä edistetään opintojen suorittamista, työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä.

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

Hallituksen esityksessä tilauuskoulutusta koskevaan 33 §:ään ehdotetaan lisättäväksi, että koulutuksen järjestäjä ei saa järjestää tilauuskoulutusta, jos tilaajan tarkoituksena on ainoastaan välittää opiskelijoita tutkinto-opiskelijoiksi ilman koulutuksen rahoittamistarkoitusta. Lisäksi koulutuksen järjestäjän on

huolehdittava siitä, että tilauuskoulutusta koskevassa sopimuksessa on määritelty tilauuskoulutukseen osallistuvan oikeudet ja velvollisuudet, ja että tilauuskoulutukseen osallistuvat ovat niistä tietoisia.

Ehdotetussa muutoksessa tilaaja ja rahoittaja linkitetään yhdeksi ja samaksi entiteetiksi. Tämä voi aiheuttaa haasteita suomalaisille ammatillisen koulutuksen järjestäjille sekä niiden tytär- tai osakkuusyhtiöille. Tilanteet, joissa koulutuksen tilaa esimerkiksi kansainvälinen järjestö, kuten YK:n alainen organisaatio, mutta koulutuksen rahoittaa toinen taho, kuten säätiö tai yksityinen rahoittaja, eivät ole harvinaisia. Tällaiset järjestelyt ovat yleisiä kansainvälisissä kehitysyhteistyöprojekteissa ja muissa kansainvälisissä koulutushankkeissa esimerkiksi tilanteissa, joissa yritysten yhteiskuntavastuuhjelmilla rahoitetaan kolmannen tahon tilaamaa koulutusta.

Esityksen mukaan jatkossa koulutuksen järjestäjä ei saa järjestää tilauskoulutusta, jos tilaajan tarkoituksena on ainoastaan välittää opiskelijoita tutkinto-opiskelijoiksi ilman koulutuksen rahoittamistarkoitusta. Opetushallitus näkee, että vaikka muutosten tavoitteet ovat perusteltuja tilauskoulutuksissa ilmenneiden epäkohtien vuoksi, muutosten myötä tilauskoulutuksen määrässä saattaa tapahtua merkittävä väheneminen.

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Opetushallitus kannattaa työelämätoimikuntien laaja-alaistamista ja määrän rajaamista säädöksissä.

Työelämätoimikuntien tehtäviä esitetään muutettaviksi siten, että toimikuntien tehtävä osaamisen arvioinnin laadunvarmistuksessa supistuisi ja toisaalta tehtävä tutkintojärjestelmän ja tutkinnon perusteiden kehittämisessä vahvistuisi. Opetushallitus näkee tämän hyvänä kehityksenä ja toteaa, että

työelämätoimikunnat ovat olleet jo nyt asiantunteva kumppani perusteiden kehittämisestä ja tämä rooli voisi entisestään vahvistua. Tämän varmistamiseksi tulee huolehtia, että toimikunnissa on riittävästi eri alojen työelämän asiantuntijuutta. Tätä tukee esitetty toimikuntien jäsenmäärän nostaminen ja toisaalta määrän rajaaminen siten, että toimikuntien toimialat ovat riittävän laajoja tunnistamaan myös rajapintaosaamisia. Toimialaltaan laaja-alaisemmat ja jäsenmäärältään isommat työelämätoimikunnat voisivat myös tarkastella koko tutkintojärjestelmää kokonaisvaltaisemmin.

Hallituksen esityksen mukaan työelämätoimikuntien tehtävänä ei jatkossa olisi enää osallistua näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadun varmistamiseen. Opetushallitus näkee tärkeäksi jatkossakin huolehtia riittävästä näyttöjen ja osaamisen arvioinnin laadunvarmistamisesta ja tähän voisi olla tarpeen olla määritelty vastuutaho.

Opetushallituksella on valmius tukea ja seurata tutkinnon perusteiden toimeenpanoa sekä henkilökohtaistamisen ja työelämälähtöisyyden toteutumista entistä systemaattisemmin yhteistyössä työelämätoimikuntien kanssa.

Kattavan toimeenpanon tuen varmistamiseksi sekä laadukkaan tiedon tuottamiseksi Opetushallitukselle ja työelämätoimikunnille on tarpeen varata riittävät taloudelliset resurssit.

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

Tietojärjestelmien osalta on yleisesti otettava huomioon, että hallituksen esityksellä on vaikutusta niin Opetushallituksen kuin varsinkin koulutuksen järjestäjien tietojärjestelmiin. Opetushallituksen ylläpitämien palveluiden osalta muutoksia täytyy toteuttaa ainakin KOSKI- ja eHOKS-palveluihin, jotta hallituksen esityksessä kaavailut muutokset ammatillisen tutkintokoulutuksen tukimuotoihin voidaan lisätä palveluiden tietomalleihin. Vastaavasti palveluihin täytyy rakentaa uusia validaatioita ja deprekoida vanhentuneita tietomallien osia, jotta varmistetaan, että uusitun säädöspohjan voimaantulon jälkeen tietoja ei voi tallentaa vanhentuneiden validaatiosääntöjen ja vanhentuneen protokollan mukaisena. Kokonaisuutena kaavailut muutokset ovat lähinnä kokonaisuus erilaisia pienkehitystoimenpiteitä, mutta näille on syytä varata riittävä määräraha Opetushallituksen kehitystiimien työtä varten.

Hallituksen esityksessä ammatillista koulutusta koskevaan lainsäädäntöön esitettävät muutokset edellyttävät toteutuakseen riittävien resurssien varaamista Opetushallitukselle ja koulutuksen järjestäjille.

Korhonen Olli
Opetushallitus